

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsake sobote zvečer

in stane za Kranj 4 K., po pošti za celo leto 4 K., za pol leta 2 K., za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v »Zvezdi«.

Mesečna priloga

„Slovenski Tehnik“

Inserati se računajo za celo stran 50 K., za pol strani 30 K., za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Naprej!

Vesela vest nam prihaja z Jesenic. Ob nepričakovani veliki udeležbi kmetov in posestnikov iz jeseniške, dovške, belanske, blejske in drugih občin se je preteklo nedeljo ustanovilo »Kmetско in gospodarsko društvo« za tri prvoimenovane občine. Tudi se je sklenilo, da se stori vse potrebno, da se v kratkem ustanovi enako društvo za blejski kot in še eno za občine ob levem savskem bregu s sedežem v Lescah.

Zgornja dolina je pričela in gibanje med kmeti se širi dalje in objame v kratkem ves radovljjski okraj in trdno upamo, da se to gibanje ne bo ustavilo na visoki Gorenjski, temveč se raztegne tudi na kranjski in kamniški okraj.

Vsi stanovi se dandanes združujejo, da si opomorejo gospodarsko in politično. Veleobrniki in veletrgovci se vežejo v takozvane »kartele«, da lahko narekujejo cene svojim izdelkom in zavarujejo sami sebe pred delavci, ki jim s »štrajki« lahko prizadevajo občutno škodo, nasproti si zopet delavci ustanavljajo stanovska društva, ki z uspehom kljubujejo mogočnemu kapitalu, da so tovarne prisiljene v vseh prepornih vprašanjih pogajati se z njimi. Obrtniki in uradniki imajo stanovska društva, ki jih zastopajo v boju za obstanek, le kmet se je dosedaj prav malo brigal za tako združevanje.

In vendar v združevanju je moč! Posameznik je slaboten, nima moči, da bi se mogel ustavljati vsem viharjem, ki mu drve naproti, toda krepko bo stal, če je obdan od množice, ki ima tudi namen ustaviti se vsaki sovražni sili. Če sam je, pasti mora še — junak!

S kmetiskimi in gospodarskimi društvi se razvija samozavest. Iz našega ljudstva mora izginiti tista hlapčevska ponižnost, ki se kaže nasproti duhovščini in nasproti gosposki. Če si mož na svojem mestu, se ni treba bati nikogar, bodi uljuden, toda ne hlapčevski, bodi odkritosrčen, ne hinavski, povej

posvetnemu in duhovnemu gospodu, kar misliš v srcu, dostojno, toda brez strahu.

Če se združijo posestniki posameznih okrajev ali občin v ožjo zvezo, tedaj tudi ne bo treba posameznim capljati za fajmoštom, da jih bo vodil pri volitvah, temveč zveza bo volila po svoji volji tistega, ki bo njej všeč, za katerega se bo izrekla večina in si ne bo dala vsiliti kandidata, ki ga ji izbere v Ljubljani.

Tudi pri občinskih volitvah, volitvah v cestne odbore, krajne šolske svete, pri cerkvenih konkurencijskih obravnavah i. t. d. bi taka kmetška društva nastopala lahko vse drugače, kakor razkrojeni posamezniki.

Kmetška in gospodarska društva pa morajo še posebno skrbeti za splošno in gospodarsko izobrazbo svojih članov.

Časi, ko so ljudje, ki niso znali ne brati, ne pisati, brez posebne težave obogateli, so minili in se ne vrnejo več. Dandanes mora posestnik gledati na to, da zna zapisovati kolikor možno natančno svoje dohodke in stroške, da iz časopisov in knjig poišče, kakšen je svetovni trg, kakšne izkušnje so se pridobile pri raznih gospodarskih poizkusih, da se okoristi z vsem, kar mu nudijo novejša iznajdbe.

In tu je zopet društvo, ki gre posameznikom na roke in koristi celoti.

Gorenjci, snujte taka društva! S tem se osvobodite svojih nepoklicanih jerofov in si opomorete gospodarsko in politično!

Krajevni muzej za mesto Kranj.

Dolžnost ljudske šole, še bolj pa srednje šole je, da marljivo goji krajevno rodoljubje (lokalni patriotizem). Krajevne rodoljubje pa učitelj z nobeno drugo stvarjo ne podžiga tako uspešno, kakor da ob vsaki priliki vpleta v svoj pouk (zlasti jezikovni in zgodovinski) črtice iz domače zgodovine, da opozarja ob vsaki priliki na zaslužne

domače rojake, ki so se odlikovali v tej ali oni stroki posvetnega delovanja; da povdarja pogosto vlogo, ki jo je dotični kraj igral v zgodovini domače dežele in, kadar le more, omenja važnih krajevnih dogodkov. Jezikoslovci, zgodovinarji, pa tudi naravoslovci je kaj lahko najti priložnosti, da navede pogovor na to ali ono zanimivo plat domače zgodovine.

Da goji šola krajevno rodoljubje, to je popolnoma naravno, pa tudi potrebno. Učencu je treba najprej vcepiti ljubezen do domačega kraja, oziroma do kraja, kjer se šola. Vzbuditi je treba njegovo zanimanje za krajevno zgodovino. Ako bo vzljubil domači kraj kot del domače dežele, se bo navdušil samoobsebi umevno za celoto, za vso domačo deželo in vzplamtel v pravi, mladi ljubezni do svoje širne očetnjave.

Na gojenje krajevnega rodoljubja je mislilo tudi naše naučno ministrstvo, ki je posebno priporočilo (glej Verordnungsblatt des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht z dne 9. junija l. 1875 str. 138) srednješolskim učiteljem, naj v letnih izveštjih svojih zavodov obdelujejo v prvi vrsti krajevne razmere v krajevnem, zgodovinskem, jezikoslovnem, narodoslovnem, obrtnem, klimatičnem in naravoslovnem oziru. Enake razprave je prav toplo priporočil ravnatelj dr. Karel Reissenberger iz Bielitz v svojem lepem članku: »Der höhere Lehrstand und seine Stellung in der gelehrten Welt«, ki ga je priobčil v »Zeitschrift für das Realschulwesen«, 28. letnik, 1903, str. 1. in nasl. Razprave, zajete iz domačih lokalnih razmer, bi enako zanimale dijake kakor občinstvo. V podobnih razpravah bi se otela marsikaka zgodovinska, prirodopisna, narodopisna i. t. d. črtica.

Kakor po drugih kranjskih mestih, tako bi se morala tudi v Kranju v obsežnejši meri gojiti domača zgodovina in z njo ljubezen in spoštovanje do naše ljube gorenjske metropole, do našega starodavnega Kranja. Ognjišče temu delovanju pa bi

PODLISTEK.

Opat Saba.

Spisal Josip Premk.

I.

V pristanišču mesteca Antivari se je kar trlo potnikov in drugega ljudstva, ki je pričakovalo prihoda ladje. V eni gručici so križali zarjaveli Turčini, tam je stalo zopet nekaj belofesnih Albanezov — resnega obraza, visokih, močnih teles; tiho, kakor bogovi so se izprehajale zakrinkane mohamedanske hanume, in le včasih skrivno poškilile skozi prerez dolgega plašča. A tupatam je zahreščal pesek tudi pod trdimi, odločnimi koraki močnega in žilavega Črnogorca. Vse je bilo živo in razcapani fakini, večina Albanezi, so se prepevali in kregali, kdo da prvi zagradi in zavozlja vrv, ki jo vržejo raz ladjo na breg.

Jutro je bilo krasno in tam izza horabskega pogorja je vstajalo veliko solnce in se kopalo v morja šepetajočih valovih. Ponoči je deževalo in vsa narava je bila sveža in oživiljena.

Tam v dalji so se že prikazovala visoka jarbola parnika, ki je prihajal iz Carigrada preko Grške in sedaj v malo postajo Antivari. Vedno

blizje se je pomikal morski velikan — že so se razločile posamezne osebe na krovu in kmalu je bil v pristanišču.

Na breg je stopilo nekaj Črnogorcev, noseči velike zavoje, a med njimi visoka, moška postava, po opravi — zahodnik. Nekoliko zagorelo lice mu je obrobila kostanjeva brada, a izpod širokega krajnika so se mu vsipali istobarvni, precej dolgi kodri. Dasiravno je bilo na njem mnogo moškega, vendar se ni prestopil petindvajseto leto. Nekaj časa se je pazno oziral okoli, kot da nekoga išče, potem pa je nenadoma stopil med množico. Nekateri so se ozirali za njim in pošepetavali med seboj, drugi so se spoštljivo umikali njegovi vojaški postavi.

»Ali ste Vi gospod Emanuel Stefani?« je začul naenkrat za seboj nek glas. Obrnil se je in zagledal pred seboj zarjavelo lice moškega, vendar že priletnega Albaneza.

»Da, jaz sem. Ali ste morda služabnik mojega očeta?«

»Tako je. Poslal me je gospod grajščak in po podobi, ki mi jo je pokazal, sem Vas spoznal. Naročil mi je, naj Vas spremljam domov. Sicer bi Vas pa tudi tako spoznal, kajti te Vaše oči so še vedno iste kakor nekdanj.«

»Kaj, ali ste me že kdaj videli?« ga je začudeno vprašal Emanuel.

»Kako ne! Ali od tega je sedaj že dolgo, skoro petnajst let. No, ali se več ne spominjate, kako ste kot deček hodili z menoj po polju in na lov. Ali se več ne spominjate Pepota?« Veselo so se zalesketale oči služabniku in lahen nasmeh mu je zaigral okoli usten, videč, da se je iz malega dečka izpremenil Emanuel v tako krepkega in lepega moža.

»Da, da! Sedaj sem Vas spoznal Pepo, ali tudi Vi ste se zelo izpremenili.«

Emanuel, videč, da jih je obkolila cela truma zija-lastih radovednežev, je namignil Pepotu in odšla sta.

»Pepo, idiva se sedaj nekoliko pokrepčat, ker sem jako izmučen od dolge vožnje,« je odgovoril zopet Emanuel.

»Pojdiva potem k »kopitu«, ker ondi imata tudi konje,« je pripomnil Pepo.

»Kaj, ali imate voz?« je povprašal Emanuel.

»Ne, ampak konje za ježo. Saj znate jezdit, ali ne?«

»Kako bi ne znal, saj zadnja leta, ko sem potoval po tistih prokletih afrikanških pustinja, sem bil itak več na konju kakor na nogah.«

Dalje prilož.

moralo biti na naši gimnaziji. Tam, kjer se naši mladi vzgajajo in poučujejo v raznih koristnih predmetih, tam bi morala važno mesto zavzemati tudi naša domača zgodovina. Dijak, pohajajoč našo gimnazijo, bodi domačin ali tujec, ta bi se moral kakor za druge potrebne stvari zanimati tudi za preteklost in sedanost našega lepega mesta. Na ta način bi dobilo njegovo bivanje v našem mestu nekako resno ozadje in prepričal bi se, da si lahko šteje v čast, da preživlja svoja lepa mlada leta v mestu, ki ponosno gleda na slavno svojo preteklost pa se ne sramuje tudi tihavne svoje sedanosti; prepričal bi se, da je Kranj zanimiv v marsikateremu oziru kakor malokatero drugo mesto. Pročevanje krajevine zgodovine bi doneslo dijaku mnogo duševne zabave, tiste duševne zabave, o katere pomanjkanju se pogosto čujejo tožbe s te in z one strani.

Ako pa naj se učitelj na naši gimnaziji uspešno bavi z domačo zgodovino in zanjo navdušuje dijake, moramo misliti na gotova sredstva v ta namen. Za najvažnejše sredstvo smatramo krajevni muzej mesta Kranja, katerega do danes nimamo, katerega pa je neobhodno potrebno ustanoviti.

Kdo naj ustanovi ta muzej? Mestni občini pripada ta častna naloga. Tista občina, ki je z velikanskimi žrtvami postavila naši gimnaziji veličasten hram; tista občina, ki v kratkem preskrbi mestu dobro pitno vodo, ona ista tudi ne bo odlašala z ustanovitvijo mestnega muzeja v prepričanju, da s tem preskrbi meščanom, zlasti pa naši ljubi srednješolski mladini lepe duševne zabave, pouka in izobrazbe. Toda stroški! Počakajte malo, gospoda! Začetek muzeja bodi skromen. Zadostuje izpočetka ena sama omara, ki bo že našla malo prostora v naši mestni hiši.

In ta omara bo ostala prazna, bo pripomnil ta ali oni. Nikakor! Za enkrat najde v njej svoj prostor dosedanjí mestni arhiv in se tako napravi dostopen tistemu, ki se zanima za zgodovino Kranja. Poleg arhiva se spravi še ta ali oni zgodovinsko važen predmet. Za začetek je tega dovolj. Potem pa gremo na delo vsi, ki ljubimo Kranj pa njegovo zgodovino. Prinašali bomo drobtinico za drobtinico, ta staro listino, oni dragoceno, staro aliko, tretji starinsko orodje, obleko itd. itd. In tako nam naraste zbirka in se izpopolni od leta do leta. Nekatere stvari se bodo za zbirko kupile; prepričani pa smo, da bo ta ali oni tudi brezplačno, ali vsaj za primerno ceno prepustil muzeju kako starino, ki jo hrani. Poznamo velikodušnost naših meščanov, kadar se gre za važne, kulturne zadeve. Da bi nastajajočemu muzeju odtegnili svojo pomoč, ni mogoče.

Glede stroškov, ki bi zaenkrat znašali par sto kron na leto, smo se pobotali. Ostane še ena preporna točka. Ali ne pride naš muzej, ki se naj ustanovi, navzkriž z ljubljanskim muzejem. Po mojem mnenju ne. Vsakdo naj skrbi v prvi vrsti

zase. Kranj nam je bliži nego Ljubljana. Ako imajo druga mala mesta, v tujini celo vasi, svoje muzeje, zakaj bi ga ne smel imeti Kranj. Naši lokalni zgodovini more služiti le muzej v Kranju. Skrbimo, da se kar najbolj mogoče naša zbirka izpopolni v vseh ozirih. Potem pa lahko pride čas, da odstopimo del svoje zbirke ljubljanskemu Rudolfinu, gotove stvari pa ohranimo zase. Veliki muzeji po drugih večjih mestih so nastali tudi na ta način, da so imeli posamezni kraji svoje krajevine muzeje in so potem svoje zbirke prepustili glavnemu deželni muzeju. Tako bodi tudi pri nas. Treba najprvo lokalnih zbirk, le iz teh more nastati impozanten deželni muzej. Ako je zbiranje vseh deželnih starin le v rokah deželnega muzeja, je stvar jako otežkočena; težko je iz enega kraja vse kontrolirati, marsikaka stvar se prezre in izgubi. Najprvo torej podrobno, lokalno delo, ki gotovo privede do stavljenega smotra — do velikega, popolnega deželnega muzeja, ki naj točno in popolno predočuje zgodovino vse dežele. V tem oziru bi torej naš muzej le podpiral ljubljanski Rudolfinu.

Na delo torej! A kogar je strah, da bi se naš muzej ne mogel razviti, temu par zgledov. G. pl. Strahl v Škofji Loki ima dragoceno zbirko — lahko jo imenujemo muzej — starin; vse je nabral sam in njegov oče. Gospod Jožef Sadnikar v Kamniku ima za tri velike sobe jako dragocenih starin. Nabral jih je sam. Ako trud in pravo zanimanje posameznika doseže tako lepih uspehov, ali jih ne bo dosegel trud in zanimanje tako važne korporacije kakor je občinski odbor mesta Kranja, ki naj vzame vso stvar v roke.

In ko ustanovimo muzej, bomo pogosto vodili vanj naše dijake, vzbujali v njih ljubezen do domače zgodovine, gojili krajevno rodoljubje, ki okrepi gorko ljubezen do naše ožje in širje domovine sploh. In da tako ravnanje ne ostane brez dobrih sadov, o tem sem prepričan jaz in z mano vred še marsikdo drugi. Vse za čast in procvit našega Kranja, te starodavne stolice nekdanjih slovenskih knezov.

Profesor Makso Pirnat.

Baharija pa taka!

Ljubljanski «Slovenec» je pred nekoliko dnevi v svojem uvodniku prav babato ponatisnil nekaj onih «dobrot», ki jih store razni duhovniki na Slovenskem v prid človeštvu. Te baharije je menda objavil brbljavi dr. Krek v nekem nemškem listu.

Oglejmo si pa to «baharijo» nekoliko natančneje. Vzdržujejo pa naši duhovniki v resnici vse ono, kar navaja «Slovenec» v svojih predalih iz lastnih sredstev.

Kaj še!

Vse to, kar je storila duhovščina, je iztisnila na prečudne načine iz našega preprostega najivnega naroda.

Kaj menite, zakaj se pa naši duhovniki tako krčevito branijo dovoliti v to, da bi se cerkvene ključarje tako volilo, kakor se sploh voli vse javne funkcionarje. Odgovori, «Slovenec» ali pa dr. Krek!

In ali je kak javni funkcionar tako bogato plačan za vsak korak, ki ga stori za svojega bližnjega, kakor duhovnik. Ta niti ne zmoli enega očenaša brez groša. In maše? Kako drago se pri nas plačujejo. In pogrebi? Vemo za take pogrebe, kjer je duhovščina računala po 72 kron in celo 112 kron — akoravno bi bilo po zakonu upravičena računati komaj petino tega — po predpisih štolnine.

Toda kmet je neumen, plačaj. Pri tej priliki svetujem naprednemu časopisju, da objavi pri prvi priliki voljavne predpise o štolnini. «Domoljub» bo gotovo ponatisnil te predpise.

Koliko nesejo pa razni ofri? Kdo jih kontrolira? Tisti, ki jih vtaknejo v žep! In «ofri» so tako pogosti, da naš kmet niti ne ve števila vseh.

In škofovi zavodi? Kdo jih vzdržuje in plačuje? Nevedni naš slovenski narod. Državi se ne čudimo čisto nič in ji tudi ne zamerimo, ako se tako krčevito brani vsaki razširjavi tega ali onega predpisa šolskega poslopja, in da nam noče nikakor dati najpotrebnejših sol. — Čemu li! Slovenski narod je vendar dovolj bogat, sam naj zida svoje šole. Da ima dovolj denarja, svedočijo «imenitni škofovi zavodi» v Št. Vidu. — Škofu se zato že lahko pregleda malo pri davkih, kajti ta malenkost, ki jo je odpustil oni nekdaj tako razvpiti «framazon» Marchet — sedanji naučni minister — ne dosega daleko še onih vsot, ki bi jih morala dati država za kak državni samostojni zavod.

In menite li, da ima res kak gojenec «škofovih zavodov» hrano in stanovanje zastonj. Kaj še! Ako se v istini sprejme kakega gojenca v zavod zastonj, no, potem se pa pobirajo milodari pri ostalih faranih in ti presegajo najčeste vse one stroške, ki jih provzroča ta ali oni gojenec. «Ofri» so tako brez kontrole.

In kako hrano dobivajo leti gojenci, ki jim je usoda tako nemila, da so izročeni na tako milost. — O tem raje molčimo!

Da pa one dekliške šole, ki se nahajajo v oskrbi raznih samostanov, niso ravno najcenejše, o tem bi vedeli povedati prav mnogo oni očetje, ki morajo imeti svoje hčere v teh šolah valed pomanjkanja javnih posvetnih sol.

«Slovenec», oziroma drju. Kreku samo tole: Denite vse dohodke raznih «ofrov» in sličnih be-racij pod strogo javno kontrolo, ravnajte se strogo po predpisih stole, in svet bode videl, kako hitro shlapi vsa ona baharija v prazen nič, in javnost ne bo nikoli več čula, da je ta ali oni umrlí župnik zapustil toliko in toliko tisočakov. †††

Dopisi.

Iz Stražišča. Zabavno in tamburaško društvo «Lipa» v Stražišču ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 13. t. m. ob šestih zvečer, v gostilniskih prostorih g. Valentina Benedika. Opozarjamo p. n. člane kakor tudi nečlane, da se tega zbora mnogostevilno udeležijo. Sporod: Nagovor predsednika, poročilo tajnikovo, poročilo blagajnikovo, volitev predsednika, podpredsednika, odbornikov ter preglednikov. — Na predlog g. Tepina, med. vet., je omenjeno društvo v zadnji seji sklenilo, da se vsi dopisi kolekujejo z narodnim kolekom. — Dne 8. t. m. je razdelila «Lipa» 30 kron med občinske ubožce, polovico prebitka zadnje veselice. Odbor.

Iz Radovljice. Novoletnih voščil so se odkupili še sledeči gospodje v prid «javni ljudski knjižnici» v Radovljici: Al. Ipavitz, Val. Žun, Iv. Staudacher, Aleks. Schaffer, Fr. Ravnikar, Ant. Nagode, baron Zojs in dva neimenovana hoteča. Za te velikodušne prispevke se najtopleje zahvaljuje v imenu «javne ljudske knjižnice» v Radovljici, dne 6. januarja 1907. Iv. Šega, tč. knjižničar.

Z Dovjega. Naš stari župan se nikakor ne more odločiti, da bi oddal županstvo svojemu nasledniku. Da bi se vzdržal kar mogoče dolgo še na krmilu, kar mora gotovo izvrstno prijati njemu in njegovi stranki, se poslužuje vseh dopustnih in nedopustnih sredstev. Ko je bil novi župan izvoljen, je bila njegova stranka takoj s kazensko ovadbo proti njemu pripravljena ter jo obtožila vložila, in stari župan pri tem gotovo ni popolnoma nedolžen. Zvedelo se je pa tudi, da je bil ta sklep že pred volitvijo napravljen. Sedaj Vas pa vprašamo, prave tukajšnje nemčurske stranke, ali je to častno in značajno, voliti v odbor onega, nad kojim dvigate dejanje hudoodelstva??? Zakaj niste napravili ovade

Angelj varuh.

Črtica iz rusko-japonske vojske.

Ruski spisal V. M. Mihejev.

V.

Fedotu se je naenkrat zdelo, da stopa v vrsti z drugimi vojaki v polni opravi z umerjenim korakom, utrujen sicer, toda krepko dalje in dalje.

V sebi čuti zavest velike zmage, v koje dosego je tudi on pripomogel kakor kolo, ki je neobhodno potrebno pri velikem stroju.

Pred sabo pa že gleda one holme in stolpe, na katerih se še vije ruska zastava, vihrajoč s svojimi raztrganimi in prestreljenimi ostanki nad trdnjavo, nad valovi temnega morja, nad jamborami ruskih ladij. Vse to gleda jasno, natančno tako, kakor je opisoval Port-Artur njegov stotnik.

Silantjev je utrujen od dolge hoje, toda on koraka vedno krepkeje.

Pred sabo vidi na konju svojega stotnika, nad njim pa plava bela, nežna podoba v beli peči in z mirnimi očmi ter bledimi, nežnimi rokami vabi Fedota dalje, tjakaj, kjer se vije raztrgana zastava nad stolpi, nad morjem, nad jamborami.

Silantjevu je znano to mirno lice, te nežne, blede roke, toda ne more se skoro spomniti, kje jih je že videl, nehote mu prihaja vedno v spomin le molitev k angelju varuhu, katere se je učil še kot deček v ljudski šoli.

Tedaj se je enkrat prav resno zamislil v to, kako izgleda ta angelj in ali angelj prihaja v kaki podobi k otrokom.

Namenil se je tedaj tudi prašati to svojega starega učitelja veronauka, toda dobil je osoren odgovor:

— Moli, pa ga boš videl. Pusti domišljije, pa ne moti nas v molitvi.

Fedot torej ni ugledal angelja varuha in je v svojem trdem kmetskem življenju skoro popolnoma pozabil tudi na molitev k njemu.

In glej, tu je sedaj. No, v tem trenutku so se začuli pod raztrgano zastavo nad stolpi, nad morjem, nad jamborami, pod gromom bojnega marša, v katerem so se skoro utopili bobni in trobente, med ropotom orožja, radostni klici izza bojnih holmov in okopov, tisoč rok se je iztegnilo k Silantjevu in vsem njegovim sopotnikom — sobojevnikom, ki so se kot zmagonosna vojska premikali k tem tisočerm rokam, k tej zastavi nad stolpi, nad morjem, nad jamborami.

In naenkrat je Silantjev zrastle kakor kak velikan. Mirna in svetla prikazen nad njem ga je prišla za roko in ga prinesla kakor veter k tej zastavi, k tem tisočerm proti njemu se iztegujočim rokam. In pod harmoničnimi močnimi zvoki trobent in bobnov je letel Silantjev za svojim svetlim in mirnim rokovoditeljem po bliskavo k nečemu brezmejno-srečnemu in zmagovitemu.

In nekaj je zagrmelo okrog njega in se podrlo nad njim, in moral je izpustiti blede, nežno, svetlo roko in izgubil je zavest.

Konec prih.

pred volitvijo? Kajti takrat ste vedeli ravno isto nego na dan storjene ovadbe. In kaj boste storili sedaj, ko je sodišče vsako nadaljno preiskavo proti novemu županu ustavilo, spoznavši njegovo nedolžnost? Mu boste li dali primerno zadoščenje za tako hudo razžaljenje, ali si ga bode moral sam poiskati??? Kaj pa sedaj še čakate, da se volitev svetovalcev ne izvrši, ko je že preiskava proti novemu županu bila ustavljena pred več tedni. Povemo Vam, da bomo storili proti takemu nepostavniemu zavlačevanju — ako se volitev v kratkem ne izvrši — ostre korake. Gospod Košir, kaj še čakate, da ne skličete novih odbornikov k volitvi; povemo Vam, da je to Vaša dolžnost! Tedaj ne slušajte županovih nasvetov in napovejte ako tudi neradi pred ko mogoče volitve.

Iz Mojstrane. Znana rabuka pri Šmercu se je zopet vzbudila: zadnje dni dobilo je pet oseb obtožnico radi obtežljivih izjav o tačasnih orožnikih. Iz te afere znajo še prav zanimive stvari zagledati beli dan, kar bode še marsikateremu pospeševalcu rabuke grenilo življenje. «Glej poprej svoja dejanja, in potem šele ona drugih!»

XII. občni zbor „Gorenjskega Sokola“

dne 5. januarja 1907.

Starosta brat dr. Josip Kušar konstatira ob navzočnosti 48 članov sklepčnost ter imenuje zapisnikarjem br. Cvara. V svojem govoru spominja se desetletnice društva, katera se je lansko letu praznovala ter dokazala, da društvo v telovadnem oziru vedno napreduje. Od društvenih prireditvev omenja predvsem društveno maskarado dne 24. februarja 1906, katera je v vsakem oziru izborna uspela. Društvo nastopilo je javno v Brezicah povodom S. S. Z., v Ljubljani pri kresni veselici, prirejeni v korist Koroscem, dalje v Šiški pri razviti zastavi. Nastopilo je tudi v Trzinu skupno z obrtnim naraščanjem. Posebno pa omenja izlet v Zagreb, katerega se je udeležilo 21 članov z zastavo, in pri kateri priliki so se nekateri izmed br. telovadcev odlikovali. Konečno se zahvali slov. časopisu in meščanstvu za naklonjenost društvu, slav. čitalništvu pevskemu zboru, kateri je radevolje sodeloval pri vseh društvenih prireditvah, posebno pa pevovodju br. V. Rusu, kateri je bil vedno pripravljen storiti društvu kako uslugo. Nato poda besedo br. tajniku.

Tajnik br. Ivan Valenčič poroča, da je bil na občnem zboru dne 5. januarja 1906 ob navzočnosti 63 članov voljen v odbor vzklikom: starosta br. dr. Josip Kušar, podstarosta br. Vinko Majdič, načelnikom br. Miroslav Ambrožič, odbornikom br. Azman Fran, Geiger Konrad, Jagodic Ivan, Rooss Rudolf, Pirc Ciril, Sajovic Janko. Odposlancem na Zavezni občni zbor pa Miroslav Ambrožič, Fran Azman, Fran Benedik, Konrad Geiger, dr. Josip Kušar, Anton Peterlin, Rudolf Rooss, Janko Sajovic, Ciril Pirc. Izredni občni zbor dne 29. maja 1906 se je vršil v popolnitev dveh odborniških mest in štirih odposlancev na Zvezin občni zbor. Izvoljeni so bili: odbornikom br. Josip Cvar in Ivan Valenčič, odposlancem pa br. Josip Cvar, Gjuro Horvatič, Evgen Sajovic in Valentin Vester. Sprejela so se na tem občnem zboru tudi nova pravila, katera so bila potem razpodeljena 14 dni v pretres. Ker je odšel načelnik br. Miroslav Ambrožič iz Kranja, se je volil načelnikom br. Janko Sajovic. Odbor je sklepal o društvenih potrebah v 12 sejah. Društvo šteje 118 rednih in 10 vnanjih članov, toraj skupno 128. Korporativno z zastavo je nastopilo društvo štirikrat, brez nje dvakrat. Pri tem je omenjati posebno nastop ob praznovanju društvene desetletnice in pa I. hrvatskega vsesokolskega zleta v Zagrebu. Ženski oddelek, šolski in obrtno-trgovski naraščaj nastopili so vsak po dvakrat. Pešizletov so priredili člani dva, ženski oddelek tri, šolski naraščaj enega in obrtni naraščaj enega. Odposlanec v Zavezin odbor in pa vaditeljski zbor je br. Janko Sajovic. Izmed prireditvev je omenjati: maskarado «Pri Joštarskem mežnarju» dne 24. februarja 1906, odhodnica k vojakom odhajajočim bratom dne 29. septembra in jour fix dne 1. decembra 1906. Knjižnica, pri kateri priliki mu je pohvaliti šolski in trgovsko-obrtni naraščaj, ki se je oba pridno poslužujeta, je vršila tudi letos svojo dolžnost, dasi smo v številu izposojenih knjig nazadovali. Vzrok temu je, da se je drugi člani društva, razen telovadcev ne poslužujejo, želeli bi bilo treba torej večjega zanimanja. Izposodilo se je 721 knjig, torej povprečno na mesec 60.

Blagajnik br. Ivan Jagodic poroča o podrobnem računu, iz katerega posnamemo, da je imelo društvo K 2567.83 dohodkov in K 2550.63 izdatkov, toraj prebitka K 17.20. Konec prih.

Tedenski politični pregled.

Državni zbor je sprejel z dvetretjinsko večino zakon o «določenem številu» (numerus clausus) za gosposko zbornico in razpravlja sedaj o volilni

svobodi. Posl. Ferjančič je umaknil svoj minornitski predlog glede kanceiparagrafa. V predstojećem zasedanju reši menda še naslednje zakonske načrte: pogodbo z «Lloydom», o lokalnih železnicah, o krošnjarstvu, o industrijalni reformi in o draginski dokladi za uradnike. — Državni zbor bo zaključen menda okrog 26 t. m. — Novi državnozbornski volilni red bo — po najnovejših poročilih — sankcioniran šele koncem tega meseca.

V avstrijski delegaciji so razpravljali redni vojni proračun, ki izkazuje okrog 300 milijonov kron potrebščine. — V vprašanju oskrbovanja vojskanih potrebščin se je pokazala avstrijska delegacija slabotno kakor po navadi. Kakor znano, je ogrska industrija in obrt v tej stvari napram avstrijski nenavadno protežirana in v parlamentu, začetkoma tudi v delegaciji, je bil velik hrup, ker je vojno ministrstvo popolnoma prezrlo avstrijske faktorje. Takrat se je celo govorilo, da poda poljedelski minister, grof A u e r s p e r g ostavko, ker se je smatralo, da je kriv zapostavljanja avstrijske industrije. V delegaciji so potem rojile gore, in izlegla se je miš. Govorilo se je, da se dotičnega poročila ne vzame na znanje, zgodilo se pa ni nič, kar bi bolelo bodisi Madjare, bodisi skupno vlado. V pondeljek so imele delegacije zadnjo sejo. Vojni minister je odgovarjal na neko interpelacijo o dvestletni vojni službi; dejal je, da pripravlja vlada tozadevno osnovo, da pa se morajo izvršiti šele razni predpogoji. Franko Stein je zagovarjal gosposko zbornico in je napadal volilno reformo, potem se je sklenilo, da imajo avstrijski ministri pravico, prisostvovati delegacijskim sejam in potem se je zasedanje zaključilo.

Avstro-ogrski pogajanja zaradi nagodbe in trgovinskih ugovorov se nadaljujejo. Finančni minister Korytowski, trgovinski minister dr. Foft in poljedelski minister grof A u e r s p e r g so odpotovali v ta namen v Budimpešto.

Za avstro-ogrski poslanika v Peterburgu je imenovan grof Bertold, ki je že odpotoval v Rusijo.

V Budjevicah je izdelal vodja ondodnih Čehov dr. Zalka načrt, po katerem naj bi se doseglo sporazum med Čehi in Nemci. Glavna ideja tega načrta je, da se vpelje za razne volitve narodni kataster po moravskem vzoru in da se sprejema v ljudske šole samo take otroke, ki znajo dotični učni jezik, torej v češke šole češke otroke, v nemške šole pa nemške. Vodja Nemcev, župan Tasek je pripravljen na pogajanja na podlagi tega načrta.

Na Češkem se kaže zadnja leta med mlajšo duhovščino neka «moderna» struja. Kdove kako se pač ne sme precejevati tega gibanja. Nekaj nacionalizma je v njem, nekoliko želje po zmernih reformah, sicer pa so «mladi» prav tako strastni klerikalci, kakor «stari». Edina res radikalna zahteva je odprava celibata. Ali že to je nadškofu Skrbenskem in ostalim škofom preveč in zato so duhovnikom prepovedali čitati list mladih «Bily prapor» in tako je ustavil svoje izhajanje. Sedaj objavlja ordinariat, da se ustanovi «liga duhovnikov za varstvo ljudskih in meščanskih pravic duhovščine», da pa cerkvena oblast ni potrdila take zveze in kdor bi ji pristopil, ima pričakovati najtežje cerkveni kazni.

Ogrska vlada je baje nabrala že dosti podatkov za izvelovanje volilne reforme. Iz novoletnih govorov ogrskih ministrov se pa posnema, da bi koalicijska rada še zavlekla stvar.

Nemški državni kancelar Bülow je poslal generalu Liebertu, predsedniku «društva za boj proti socialni demokraciji» pismo, v katerem poziva liberalne stranke na boj proti centrumu, v prvi vrsti pa proti socialni demokraciji. Iz pisma, ki naj nadomešča volilni program vlade, je razvidno, da je knez Bülow pravi otrok v presojanju socialne demokracije in političnih razmer sploh. Mož misli, da je samo od njegovega poziva odvisno, da se ožive napol mrtve liberalne stranke.

Na Švedskem je bila pretečeno soboto v okraju Malnis dopolnilne volitve za državni zbor. Zmagal je socialno-demokratski kandidat, učitelj Värner Ryden, ki je dobil 3085 glasov proti kandidatu združenih buržoaskih strank, tovarniškemu ravnatelju Bergu, ki je dobil 2563 glasov.

Krečanska narodna skupščina je izdelala novo ustavo, o kateri se pričakuje, da jo velevlasti potrdijo.

Novo perzijska ustava določa, da sestoji senat (naša gosposka zbornica) iz 60 udov; polovico imenuje šah, polovico se voli. Zbornica poslancev šteje 162 udov, ki se jih voli po šestih stanovih. Sicer je ustava precej podobna belgijski.

V Maroku se je stari ustaš Raisuli zopet uprl sultanu ter daje vladnemu vojaštvu dosti opranka. Iz Tangerja je zbežal v Zinat, kjer se je utrdil. V nedeljo se je unel boj, izza katerega je Raisuli zbežal iz trdnjave, ki so jo vladne čete razdejale; mesta samega še niso zavzele. Raisuli je vjel mnogo bogatih in upljivih ljudi, ki jih drži za take v jetništvu.

Sejmi na Gorenjskem prihodnji teden:
17. v Železnikih in v Cerkljah.

Godovi prihodnjega tedna:

13. Hilarij, Svetoslav, Bogosin, Slavomir, Zorislava; 14. Feliks iz Nole, Neda; 15. Pavel puščavnik, Radoslav; 16. Marcel, Tmislava, Vladimir; 17. Anton puščavnik, Deša, Ratislav; 18. Sv. Petra stol v Rimu, Vera; 19. Kanut, Boleslava, Branislav.

Novičar.

Vabilo na naročbo. Prosimo, da obnove vsi oni, ki dosedaj še niso plačali naročnine za l. 1907, taisto, da se jim pošiljanje lista ne pretrga.

Volilno gibanje na Kranjskem. Se ni sankcioniran novi državnozbornski volilni red in že se vse stranke marljivo pripravljajo za volilni boj. Zlasti je to opaziti na Češkem in na Štajerskem. Pa tudi pri nas na Kranjskem že čujemo o kandidaturah. Poslanec dr. Iv. Tavčar, ki je zastopal ljubljansko mesto v parlamentu, ne miči več kandidirati. Kot kandidat nastopi od narodno-napredne strani odvetnik dr. Karel Triller. Poslanec Franc Suklje, doslej v ljubljanski okolici, bo izpodrinil starega V. Pfeiferja v novomeškem volilnem okraju. — V kranjsko-loškem volilnem okraju bodo klerikalci kandidirali dež. poslanca Franca Demšarja s Česnje v selški dolini. G. Franc Omersa, veletržec in posestnik v Kranju, bivši 24letni član trg. in obrtne zbornice ter dopisnik poljedelskega ministrstva i. t. d., nas pa prosi, da objavimo, da bode kandidiral v tem okraju kot neodvisen kandidat.

Deželni zakon z dne 22. novembra 1905 o preskrbovanju vode za mesto Kranj in okolico sankcioniran! Včeraj zjutraj je dospela v Kranj vesela vest, da je cesar v četrtek 10. t. m. potrdil deželni zakon, glasom katerega se bo gradil vodovod za Kranj in 15 vasi kot deželno podjetje. Priredili smo takoj posebno izdajo «Gorenjca» in čeprav se je splošno vedelo, da je vsak čas pričakovati Najvišje sankcije, je vendar vsled te novice zavladalo nepopisno veselje mej prebivalstvom, ki si je v svesti, da bo kokriški vodovod neizmernega narodno-gospodarskega pomena za Kranj in njega bližnjo okolico. Sprejelo se je pa poročilo o sankciji s tem večjim zadoščenjem, ker je potekla dolga vrsta let, predno se je definitivno in ugodno rešilo vodovodno vprašanje. Že ob gradbi ljubljanskega vodovoda v l. 1888/89 se je mislilo na vodovod za mesto Kranj, a takratni občinski odbor je moral posvetiti vse svoje moči perečemu gimnazijskemu vprašanju. Pravo delo se je pričelo l. 1896., ko je občinski odbor nalašč v to izvoljenemu odseku poveril nalogo, da naj proučava vodovodno vprašanje in preskrbi primeren vodovodni načrt. Po izvršenih občinskih volitvah spomladi l. 1898. je novoizvoljeni vodovodni odsek z vso vmeno vršil svojo dolžnost. Na njegov predlog se je občinski odbor valed soglasno podane izjave tehničnih izvedencev in deželnega zdravstvenega sveta soglasno izrekel za prof. Hraskyjevega generalni načrt, glasom katerega naj bi Čemšenikarjev studenec preskrbljeval z vodo Kranj in 12 vasi. Vodovodni odsek je izvel vsa pripravljajna dela. Razpravljal je o vodovodni zadevi v brezštevilnih sejah. Merila se je povečkrat in v različnih letnih časih s pomočjo izvedencev množina vode. Kakovost vode se je preiskovala na Dunaju in v Ljubljani. Ker so imela vsestranska poizvedovanja najboljšo vspehe, je skušal vodovodni odsek še l. 1898. pridobiti vasi za prekoristno podjetje, da bi mogla občina na podlagi Hraskyjevega generalnega načrta že l. 1899 predložiti deželnemu odboru prošnjo za podporo. Prirejali so se po deželi shodi in vršila so se poučna predavanja. To delo po deželi je povzročalo največ težkoč — bilo je mučno in naporno, toda — brez uspeha! Nezaupnega in zbezanega prebivalstva ni bilo mogoče pridobiti za navadno akcijo. Tako se je proti volji občine stvar zavlekla in prošnje ni bilo več mogoče odposlati deželnemu zboru. Brez potrebnih obveznih izjav občinskih in tudi negospodarskih odborov je občina vendar naročila podrobne načrte pri inženirju Wagenführerju, ko se je po velikem trudu večina prizadetih vasi izrekla za vodovod. Wagenführerja se je drezalo osebno, pismeno in brzojavno. Ko so dospeli obsežni podrobni načrti, je bilo treba iste zopet prenarajati. Oglasile so se nove vasi (Rupa, Voklo in Voglje). Med tem se je nakupilo za razumno nizko ceno Čemšenikarjevo posestvo. Delalo se je neprenehoma in

konečno je bilo mogoče odposlati prošnjo za deželno podporo. Posamezniki in deputacije so informirale o vseh korakih in načrtih deželno vlado, deželni odbor in posamezne poslance. Deželni zbor je v svoji seji z dne 3. maja 1900 pripoznavši napravo vodovoda za mesto Kranj in okolico kot prekoristno zagotovil soglasno tej napravi 25%, deželnega prispevka. Nato so se odposlali načrti na deželno vlado s prošnjo, da izposluje pri poljedelskem ministrstvu državne podpore. Načrti so se morali popravljati iznova in slednjič je poljedelsko ministrstvo z odlokom od dne 28. decembra 1901. odobrilo vodovodni projekt in obljubilo prispevati 40%, k skupnim stroškom, toda s pogojem, da dežela zvisa svoj prispevek za 5%, in da se vodovod gradi kot deželno podjetje. Radi obstrukcije je vladalo v kranjskem deželnem zboru brezdelje in šele jeseni 1905. je prišel kranjski vodovod zopet na razpravo v deželni zbornici. Mej tem časom se je izvršilo vodopravno postopanje v zadevi kokriškega vodovoda, pričenski z 10. junijem 1902. Nekatere vasi so začele zopet omahovati in podal se je nebroj protestov zoper name-ravani vodovod. Oktobra meseca 1903. je polje-delako ministrstvo odbilo vse pritožbe različnih prizadetih vasi in nekaterih mlinarjev ob Kokri in zadnja taka pritožba se je zavrnila pred upravnim sodiščem šele 3. januarja 1906! Deželni zbor je v svoji seji z dne 22. novembra 1905. zvisal prispevek za kranjski vodovod za 5%, in sprejel vodovodni zakon. Skušalo se je na vse mogoče načine preprečiti ta sklep in se po sprejetju zakona je po deželi vladalo tako neza-upanje, da se je šele avgusta meseca 1906 posrečilo dobiti obvezni izjavi občin Šenčur in Predoslje (občina Voglje je že pred leti sklenila tako izjavo), brez katerih bi bržčas ne bi bilo mogoče izposlovati sankcije. Od takrat je vsa zadeva šla hitro naprej. Naši državni po-slanci brez razlike na politično prepričanje, ka-kor tudi vse pristojne oblasti so res mej sabo uprav tekmovali, da so se premagale zadnje težkoče in da se je po preteku skoro jed-najstih let ugodno rešilo naše vodo-vodno vprašanje. Čast in hvala vsem, ki so v to pripomogli! Vodovod, kojega stroški so proračunjeni na 620.000 K, se prične graditi še letos. O veliki važnosti te naprave bomo govorili še po-drobneje.

Odbor Narodne čitalnice v Kranju je imel dne 7. t. m. ob 1/9. uri zvečer v društvenih pro-storih sejo. Navzoči: Dr. J. Kušar, Vinko Majdič (predsednik), Zdravko Novak, Makso Pirnat, Hinko Rebolj, Vilko Rus, Ivan Valentič. — 1.) Dne 1. februarja t. l. priredi društvo ples, pri katerem bo igral godbeni klub iz Škofje Loke. Pred plesom uprizore društveni diletantje enodejanko. Reditelj-stvo pri plesu prevzame g. dr. J. Kušar, za voditelja plesa se naprosi g. Janko Sajovic. — 2.) Odbor sestavi besedilo za izkaznice ljudske knjižnice, ka-tera začne kmalu posloovati v društvenih prostorih. Sklene se, obrniti se s pismeno prošnjo na občin-ski odbor v Kranju, da blagovoli isti prispevati v pokritje stroškov, ki narastejo društvu z ustano-vitvijo ljudske knjižnice. Enaka prošnja se odposlje tudi Kreditnemu društvu v Kranju. Potom »Go-ranjca« naprosi odbor kranjsko meščanstvo, da blagovoli isto podpirati novoustanovljeno ljudsko knjižnico in taisti prepustiti kaj knjig, ki jih lahko vtrpi. — Knjižničar poskrbi, da se napravi več prepisov glavnega knjižničnega zapisnika. En tak prepis se razporeži občinstvu v uporabo v Jägrovi, drugi v Splichalovi kavarni. — Glede dr. Kušarje-vega predloga, da bi se spojile knjižnice Čitalnice, Sokola in Bralnega društva v skupno javno, ljudsko knjižnico, se sklene, da se ta zadeva najprvo vse-stransko prevdari in potem napravijo potrebni ko-raki. — Pri slučajnostih predlaga prof. M. Pirnat, da napravi slikar Matija Bradaska v Kranju za čitalnico portret znamenitega slikarja Leopolda Layerja, kranjskega rojaka. S tem portretom naj se v čitalnici položi temelj galeriji mož, ki so se rodili v Kranju in se odlikovali kot literati, umet-niki i. t. d. Ta galerija naj bi se od časa do časa izpopolnjevala in vzpodbujala odločilne kroge, da se ustanovi v doglednem času zgodovinski muzej mesta Kranja. Sprejeto. — G. Vilko Rus predlaga, da dobijo od odbora Narodne čitalnice oni pevci, ki so z vneom in uspehom sodelovali pri društve-nem petju, nu zahtevo pismeno potrdilo in zahvalo.

Sprejeto. — Tajnik Hinko Rebolj priglasi tele nove člane: Francisek Benedek, trgovec v Strazišču; Ignacij Fock, tovarnar, z rodbino; Jožef Golob, go-stilničar in posestnik, z rodbino; Francisek Miklav-čič, zasebni uradnik pri V. Majdiču; Francisek Pogačnik, gostilničar; zadnji štirje vsi v Kranju. — Nato zaključí predsednik sejo.

Starološkemu kaplanu Janesu Florjandiču se te dni ni nič dobro godilo pred škofjeloško c. kr. okrajno sodnijo. Ker je dne 16. m. m. prevneto preganjal v neki pošteni kmetški hiši »spiritizem« in vrhutega isti dan spravljaj raz lece v krivo luč spomin pokojnega poštenjaka g. Petra Logondra, imel se je zagovarjati zoper dve kazenski obtožbi, kateri je vložil zoper njega v imenu razžaljenih rodbin odvetnik dr. K. Triller. — Ker je bil Florjandič že petkrat sodnijsko kaznovan, se je nove obsodbe vendarle zbal, akoravno je korajžno tajil vso krivdo. Podpisal in izdal je torej obema rodbinama ponižno častno izjavo, katero je moral v nedeljo prečitati raz prižnice, vrhutega pa objaviti v »Slovencu« in »Domoljubu«; nadalje bo položil za »Dijasko kuhijo« v Kranju 250 svetlih kron in ravno toliko za »Glasbeno Matico« v Ljubljano; povrhu pa še za pravdne storške 150 kron. Ako bi se »Slovenec« ali »Domoljub« branila priobčiti častno izjavo, naštetí bi moral g. kaplan imenova-nima dobrodelnima zavodoma še 1000 (en tisoč) kron. — Kakor se nam poroča, je minulo nedeljo, 6. t. m., v cerkvi raz prižnico res čital izjavo, a ljudje so začeli na ves glas kihati in kasljati. Pa ne trdimo, da jih je za to dresiral.

Pongratz — zopet pogorel. Pri sodni obrav-navi v Kranjski Gori minoli četrtek je savski Pongraček zopet sijajno pogorel.

Javna knjižnica v Kranju. O na občnem zboru »Narodne čitalnice« sprejetem predlogu, da se spre-meni čitalniška knjižnica v javno, obravnaval je odbor v torkovi seji in določil naslednje: 1.) Knjige izposojujejo se stanovalcem kranjskega mesta, ven-dar pa se mora izposojevalec podvreči določbam, ki so tiskane na izkaznici in z lastnoročnim podpi-som potrditi, da je prečital pravila in da se hoče po njih ravnati. 2.) Izkaznice dobe se pri knjižni-čarju po 50 vin. in veljajo za eno leto. Leto se računa od 1. januarja do 31. decembra, t. j. solnčno ali državno leto. Čitalniški udje, pevci in diletanti so vsakih pristojbin prosti. 3.) Izkaznicam določilo se je sledeče besedilo: »Knjige izposojujejo se le na izkaznice, ki se dobe pri knjižničarju. Za vsako izposojeno knjigo je plačati 4 vinarje. Nabrani denar se porabi za nakup in vezavo novih knjig. Knjige se izposojujejo za 14 dni. Ta rok knjižničar lahko podaljša, ako se čitalec pri njem oglasi. Če sicer tekom tega časa ne vrne izposojenih si knjig, ga opomni knjižničar na dolžnost. Kdor teden na to še ni vrnil knjige, se lahko toži. Izpo-sojevalec se zaveže plačati vse stroške ter povrniti polno ceno knjig, tudi jamči, da povrne škodo iz-gubljenih in pokvarjenih knjig. Prepovedano je na knjige pisati, jih mazati in tudi drugim jih poso-jevati. Določbe prebral in se zavezuje po njih ravnati. Podpis izposojevalca.« — Odbor vabi ča-stile čilane, da se odzovejo v prav obilnem številu, saj določil je tako majhen znesek, da ga vsak lahko plača, komur je mar na dobrem čitvu. Na razpo-lago so slovenske, hrvatske, srbske, češke, ruske, nemške in laške knjige leposlovne vsebine. Znanstvo obsega zgodovino, naravoslovje, pedagogiko, na-rodno gospodarstvo i. t. d. Prosimo, da se častiti izposojevalci drže določenega obroka in to radi reda v knjižnici sami in pa z oziroma na druge sočitalce, da preveč časa ne čakajo na zaželeno knjigo. To pravilo velja za vse čitalce brez izjeme, najsi so člani čitalnice ali ne. Vse one pa, ki imajo kakšno knjigo odveč in je ne rabijo, prosí odbor, naj jo blagovole darovati naši knjižnici, da še bolj spo-polni. Izkaznice v tiskarni niso še izvršene, vendar se izjemoma že knjige izposojujejo; od 15. t. m. bodo že izkaznice na razpolago. Imenik knjig hrani knjižničar in na tega naj se vsakdo obrne; napra-vilo se bo več prepisov imenika, ki bodo v javnih lokalih razpoloženi v uporabo čast. občinstva. Knjige izposojujejo se vsak torek in soboto od pol 8. do 8. ure zvečer, za dame pa vsako sredo tudi ob tej uri. O praznikih knjižnica ni odprta.

Nova stranka »mladih« na Kranjskem. V nedeljo 30. decembra m. l. so se zbrali v hoteli »Ili-rija« v Ljubljani najožji somišljeniki »Našega Lista«, da odločijo o vprašanju, »ali kaže neodvisnim, na-prednim elementom, da se organizirajo kot samo-stojna stranka k političnemu delu in kot taka posežejo v naše politično življenje, ali je počakati za vstop v aktivno politiko ugodnejšega položaja«. K sestanku so prišli poleg ljubljanskih zaupniki z Gorenjskega, Notranjskega in Dolenjskega. Po raz-pravi se je z velikim navdušenjem storil sklep, da je organizirati samostojno stranko. Izvolili so pri-pravljajni odbor, ki je dobil nalog, da sestavi pro-gram in izdela organizacijski načrt ter oboje pred-loži čimpreje, najkasneje do konca februarja t. l. večjemu shodu zaupnikov. Pripravljalni odbor mora

na shodu zaupnikov tudi poročati o vprašanju glede strankinega glasila (naj se li razširi »Naš List« v dnevnik ali ne) ter strankine finančne organizacije. Pripravljalnemu odboru načeluje gospod nadinžener Žužek.

Opozorjamo na izredni občni zbor meščanske godbe v Kranju, ki se vrši jutri dopoldan ob pol-enajstih v mestni dvorani. Ker je od tega občnega zbora odvisen nadaljni obstoj godbe, se vabijo vsi podporni in izvršujoči člani, da se udeležo v polnem številu tega občnega zbora.

Ljudska predstava. »Narodna Čitalnica« v Kranju priredi v nedeljo, dne 13. januarja 1907 v svojih prostorih ob 8. uri zvečer ljudsko pred-stavo, in sicer se bo igrala pri premieri tako dobro uspela češka gluma v 3 dejanjih »Enajsta za poved. Vstopnina za osebo 60 vin., dijaki 20 vin.

V konkurz je prišel najemnik gostilne Adolf Baumann v Kranjski gori.

Umrl je v Trstu gosp. Simen Marko Jugović v starosti 44 let. Pokojnik je bil vrl narodnjak; v službi je bil skoro 18 let kot komptoarist pri tvrdis Francesco Glanzmann v Trstu. Bil je občan mesta Kranja, a rojen v Aleksandriji Zamrli je bil brat gospe Ane dr. Stempiharjeve in nadučiteljice Franje Jugović. Čislani rodbini naše sožalje!

Strokovno društvo strojarskih pomočnikov v Kranju priredi v nedeljo, dne 20. januarja 1907 v prostorih gosp. Matija Varska, savsko predmestje štev. 10, gostilna »Triglav« plesni venček. Pri plesu svira godba na lok. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 60 vin. za osebo. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Čisti dohodek je namenjen društveni blagajni.

Volčki pri — Bledu. V nedeljo, dne 6. t. m., popoldne ob 1. uri so srečali možje med vasjo ob cesti proti Bledu dva volka, izmed katerih eden ležal v snegu. Ko je šel en mož po lovca, sta zbežala proti blejskemu mostu. Pravijo, da sta se nedavno dva volka klatila okoli Nakla. Znabiti sta bila to ona dva.

Plesni venček s srečolovom napravi prostov. gasilno društvo v Trziču dne 26. januarja 1907 v prostorih hotela »Radetzky« v Trziču. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 K. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Izvsiujoči člani gasilnega društva so vstopnine prosti.

Nesreča. Podlonkom je v petek zjutraj pone-srečil posestnik Anton Šmid po domače Kovač. Kolo, ki goni slamoreznico, je zamrznilo. Sekati je začel led okrog kolesa. A on ni pazil na vodo, ki je med tem jela napolnjevati porce kolesa. Kolo je zavrti, privzdigne gospodarja, stisne ga za gla-vo in vrat ter ga v trenutku tako zadavi. Zena ga pride klicat na zajtrk in dobi že mrtvega. Zapustil je ženo in štiri nedorasle otroke.

Plesno veselico v zvezi s srečolovom priredi splošna delavska bolniška in podporna blagajna dne 20. prosinca 1907 v gostilniških prostorih »na Skali« v Trziču. Vstopnina za člane 40 vin., za nečlane 60 vin. Začetek ob 8. uri zvečer.

Domača veselica se vrši v nedeljo, dne 13. januarja t. l. v Guštinovi restavraciji na Jese-nicah. Vstopnina prosta.

Važna pridobitev za naravoslovni kabinet kranjske gimnazije je lepa zbirka inozemskih hroščev in metuljev, katere je s posredovanjem g. profesorja M. Pirnata poklonil imenovanemu kabinetu g. Francisek Omerša ml. v Kranju. Več o zanimivi zbirki prihodnjič.

Pokopali so v Radovljici brivca J. Zupčiča.

Redni občni zbor tukajšnjega bralnega društva se vrši dne 20. t. m. ob poldveh popoldne z običajnim dnevnim redom.

Narodna založba. V Ljubljani se je osnovala zadruza z omejenim poroštvom (delež à 25 K in trikratno jamstvo) »Narodna založba«, ki ima namen izdajati knjige, muzikalije, umetnine in časopise, politične strokovne in leposlovne, izvrševati knjigo-tržko ter grafiško-artistično obrt in zalagati knjige vseh vrst. V tem obsežnem okvirju, ki ga določa zadružna pogodba, se bo pečala zadruza prvi čas najbolj z zalaganjem knjig.

Prostovoljno gasilno društvo v Škofji Loki priredi v nedeljo 13. januarja 1907 običajni plesni venček, pri katerem svira ljubljanska društvena godba. Čisti dohodek je namenjen v poravnavo dolga za novi gasilni dom. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina nečlanom 2 kroni; gospe in gospice proste; članom gasilnih društev 1 krono. V obilno udeležitev najuljudneje vabi odbor.

»Mir« v Ljubljani. Za čas prihodnjih državno-zborskih volitev bo izhajal celovski časopis »Mir« v Ljubljani, da bo lažje krepkeje posegel v volivno borbo. Tiskali ga bodo Blasnikovi nasledniki.

Redko slavlje. Predsednik pevskega društva »Slavec« g. Ivan Dražil, je obhajal dne 6. jan. 15letnico predsedstva tega društva. Radi tega mu je priredil »Slavec« v soboto, 5. januarja pod-oknico in potem časten večer v »Narodnem domu«.

»Slovensko planinsko društvo« razposilja te dni vabila za planinski ples, ki se vrši v Ljubljani v »Narodnem domu« dne 2. februarja 1907. Vabilo namenjeno članom izven Ljubljane, se ob-javi v prihodnji številki »Planinskega vestnika«. Zgornji prostori v »Narodnem domu« se bodo planinsko opremili; ples se boče vršil v veliki dvorani. Za odpočitek in okrepčanje se pa prirede skoro vsi zgornji prostori »Narodnega doma«. Zanimanje za to veliko prireditev »Slovenskega planinskega

društva» je vobče in je torej pričakovati mnogo-brojnega obiska, tako da bode tudi letošnji planinski ples sestane planincev in prijateljev planinstva ter nepriljubljene zabave iz vseh slovenskih pokrajin. Za izvrstno domačo kapljico in dobra ter cena jedila bode vsestransko preskrbljeno. Izdala se bo tudi druga izdaja saljivega lista »Zlatoroga«. Častiti gostje naj blagovolijo priti ali v planinski opravi ali v narodni noši, drugače pa v promenadni obleki. Vstopnice se bodo prodajale v Ljubljani v trgovinah Gričarja & Mejača v Prešernovih ulicah, I. Korenčana na Starem trgu, A. Škofa na Dunajski cesti in E. Skušeka pred Škofijo, na dan plesa pa se dobe vstopnice od 11. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne v »Narodnem domu« in zvečer pri blagajni. Vstopnina za nečlane po 2 K, za člane bode vstopnina znižana.

V cerkvi v Selcih je župnik Tomaž Rožnik v nedeljo na praznik Treh kraljev po pridigi na prižnici javno oznanil oziroma naročil, da morajo priti vse nezakonske matere v petek k njemu v župnišče k pouku — katera bi ne prišla, se bo prihodnjo nedeljo javno na prižnici imenovala. To je že vendar preveč, da bi se taka nesrečna dekleta se na prižnici — v cerkvi sramotila. Prosimo za pojasnilo ali je dovoljeno osebo na prižnici javno imenovati in jih s tem nekako hoteti osramotiti — ali ni to kaznivo? — Op. uredn.: Naj vsako dekle, ki bo imenovano na prižnici, toži Rožnika. Plačal bo stroškov in kazni, da ga bo božjast vrgla.

Nove poštne vrednotnice. Sedanje poštne nakaznice, zalepke in časniki ovi so samo do 15. januarja t. l., 16. januarja t. l. rabiti je nakaznice po 3 vinarje, zalepke po 11 vinarjev in časniki omoči po 4 vinarje. — Ako ima kdo več teh vrednotnic v zalogi, jih lahko zamenja do 31. marca 1907. Dne 16. januarja pridejo v promet tudi nove tiskalice za oddajo brzojav po 2 vin. Kdor ima še cele brzojavne sklade po 30 vinarjev (Telegrammbloks), jih lahko zamenja do 31. t. m. Pristojbina za loko-pisma je sedaj tudi 10 vinarjev, ne več 6 vinarjev, kakor dosedaj. Toliko v pojasnilo, da se občinstvo lahko obvaruje škode.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 177. vodstvena seja se je vršila dne 14. novembra 1906 v družinskih prostorih »Narodnega doma«. Po § 18. je na to sejo prvomestnik povabil tudi župnika Fran Treiberja. Navzočen je bil tudi prost Gregor Einspieler. Prvomestnik je otvoril to sejo ob 3. uri posebno pozdravljajoč zastopnika Koroske prosta Gregorja Einspielerja in na to sejo povabljenega župnika Treiberja iz Velikovca. Po dolgi in temeljiti debati, katere so se udeležili vsi navzoči, so se začasno vredile učne razmere naše velikovške šole. — V 178. vodstveni seji imenovala se je za novoustanovljeni otroški vrtec v Hrastniku gđ. Justira Grilčeva iz Vač.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Društvena godba v Goricanah. Pravila tega društva je vlada potrdila.

Z juho se opeknel in umrl. Dne 5. t. m. je umrl v Bodešah štiriletni otrok Franc Toman, ker je prevrnil nase pisker vroče juhe in se tako hudo opeknel.

Zagoreni slučaj. Kakor znano, je svoječasno z Blada izginila 25letna Terezija Rogač. Dne 13. decembra so našli v jezeru žensko truplo, ki so ga sorodniki agnosirali za Rogačevo ter jo pokopali. Dne 6. t. m. pa je našel graščinski ribič skoraj na istem mestu pod ledom zopet žensko truplo, ki so ga sorodniki po obleki in zobovju spoznali brez vsakega dvoma za truplo izginole Rogač. Nihče ne ve, kdo je bila ženska, ki so jo 15. decembra pokopali za Rogačevo. — O tem se še poroča: Dne 13. decembra potegnjena ženska iz blejskega jezera je skoro gotovo p. d. Dolenceva Liza iz Kriz pri Kranju, dne 9. t. m. iz jezera potegnjena ženska pa je res Terezija Rogač. Obe sta izvršili samomor.

Novo društvo. V Trzinu se je ustanovilo »Podporno društvo izučenih strojarskih pomočnikov«.

Požar. Na novega leta dan je pogorela hiša in svinjak kočarja Luke Stempla v Studi pri Domalah. Škode je 2000 K. Ogenj je nastal vsled neosnaženega lesenega dimnika.

Slovenske zmage pri občinskih volitvah. V Borlah so zmagali Slovenci v I. in II. razredu, ki bi tudi v III., pa je zadržal volilce visok sneg, ki je zamel vsa pota. — V Dješkah so zmagali Slovenci v I. in II. razredu, III. ni volil. — Zmagali so Slovenci na celi črti v Hodišah. — Tudi v Smihelu nad Pliberkom so zmagali brez vsacega boja. — V Rudah so si osvojili prvkrat III. razred; v Zitaravesi pa po hudem boju II. razred; v tej občini je doma znani Seifriz, državni poslanec. Slovenci tedaj na Koroskem veselo napredujejo. Slava vsem zavednim braniteljem pravic slovenskega ljudstva v Korotanu.

Prebivalci Ricmanj, katere je njih nekdanji »radikalni« župnik dr. Požar pustil na cedilu in se je podložil škofu, so zelo nezadovoljni. Dobili so kaplana, pa ga ne marajo. Te dni je bil okrajni glavar pri njih in jih je nagoval, naj se vdajo škofu Naglu, pa dobe svojo župnijo. Odgovarjali so, da gredo rajši pod hudiča, kakor pod Nagla, in so zahtevali potrdilo brezverstva. Ali stoji koprski okrajni glavar v službi rimskega papeža, ali avstrijskih zakonov?

Poslanec dr. Gessmann, znani dunajski krščansko-socialni političar, je postal tajni svetnik. Nekdaj je krščansko-socialna stranka grozila, da bode marsikaj na cesarski dvor. Tako se izpreminjajo časi.

Ustrelil se je v Gradcu bivši topničarski nadporočnik Kunert, ki je bil prej v Ljubljani. Znan je bil zaradi svoje nenavadne debelosti. Zvijenje si je končal vsled denarnih stisk. Prav tisti dan, ko se je ustrelil, ga je pa iskal pismonoša z večjim denarnim zneskom.

Sneg. Zadnje dni je zapadel visok sneg celo srednjo in zapadno Evropo. V Švici je ustavil sneg v Juraskem pogorju promet po lokalnih železnicah. V Parizu so dobili takšen sneg, da je bila ustavljena električna cestna železnica in omnibusi. Na Angleskem imajo sneg, mraz in viharje po morskih obrežjih kakor že dolgo ne. Na Nemškem je ustavil istotako sneg v vzhodnih krajih železnice, promet. Berolinska občina je potrosila že pol milijona kron za kidanje snega. Na Ogrskem je skočil pri Temesvaru tovorni vlak s tira; zjutraj je trčil v ta ponesrečeni nek osebni vlak, nekoliko voz je bilo razbitih. V Budimpešti so morali ustaviti promet cestne električne železnice, tako tudi v Ljubljani.

Najstarejša Čehinja. V Chicago v Ameriki živi neka Barbara Zegrosser, ki je že 113 let stara. Ko je bila stara 80 let, je šla v Ameriko k svojemu sinu Jožefu, ki je bil prej v Vodnjanih na Češkem usnar.

Mož z več ko sto ženami. V Buffalu so po večletnem brezuspešnem zasledovanju vendar prišli znanega zobotehnikarja Witzhoffa, ki je po Ameriki, Angliji in Franciji poročil nad 100 žen. Po poroki je vsaki ženi kmalu izvalil ali pa tudi ukradl doto ter pobegnili. Ena njegovih žen, ki ji je odnesel 60.000 K, ga je iskala tri leta ter ga sedaj našla in izročila policiji.

Najnovejša londonaka senzacija je zakonska dvojica Zancig. Mož in žena se producirata v čitanju misli in to je tako zanimivo, da se je vnel zanja cel časnikarski boj. Zadnje dni si je ogledal to zanimivost tudi kralj Edward sam. Ugajalo mu je tako, da je povabil dvojico Zancig na svoj dvor, kjer se naj producirata.

Letni dohodki milijonarjev. Rockefeller ima letos čistega dohodka 240 milijonov kron. Roger je povečal svoje imetje za 120 mil. kron, a njegov brat za 100 mil., nadalje Carnegie 160 mil., Vanderbilt 500 mil., Gould 400 mil., Green 400 mil., Mills 300 mil. i. t. d.

Gospodarstvo.

Tedenski sejem v Kranju dne 7. jan. Prišlo se je 194 glav goveje živine, 4 teleta in 77 dom. prašičev. — Pšenica po K 7-75, proso po K 7-50, rž po K 7-—, oves po K 8-—, ajda po K 8-50, fižol ribničan po K 11-—, koks po K 10-50 in krompir po K 2-—.

Vzgoja kmetakih deklet za gospodinjstvo bi se morala pričeti pravzaprav že v šoli. Pri nas se sicer poučujejo dečki tupatam vsaj v najbolj potrebnem, kar se tiče njihovega prihodnjega stanu, za deklice pa se stori prav malo ali nič. In vendar bi bilo to neobhodno potrebno, kajti dobra gospodinja je pri kmetiji ravno tako važen faktor kakor je dober gospodar. Deklice bi se morale učiti v nadaljevalnem tečaju posebno v naslednjih predmetih: gospodinjstvu, kuhanju in pripravah jedil, sivanju, osobito krpanju, pranju, čiščenju, vzgoji otrok, oskrbi bolnikov, še posebno pa v mlekarstvu, svinjereji, kokošarstvu, vrtnarstvu. Seveda, imeti bi morali v ta namen učiteljice, ki so v teh strokah dovolj poučene. Zato ne bilo slabo, če bi se ti predmeti tudi na učiteljskih poučevali.

Dobro sredstvo proti ozeblini. Malo znano, a izvrstno sredstvo zoper ozeblino je zajčja mast. Mast se izloči in z nožem odstrani od kit in kož ter se dene za več ur v vodo. Potem se položi na cednik ali sito, da se odteče. Ko se je voda dobro odkapala, deni mast v lončeno posodo ter jo mešaj, da se peni. Mast spravi v lončku na hladnem prostoru. Ozeble roke se zvečer dobro namažejo z mastjo, zavijejo se v cunj ali se pa potegnejo rokavice čez nje. Ozeblino se kmalu ozdravi.

Za zobovje šolskih otrok skrbijo po raznih mestih v Nemčiji posebni zobozdravniki, katere plačuje mestna občina. V Mühlhausenu je preiskovanje zobovja šolskih otrok pokazalo, da je 99,57 % otrok bolnih na zobovju. Od 9524 preiskanih otrok jih je le 41 imelo zdravo zobovje. V imenovanem mestu so ustanovili posebno zobno kliniko za šolske otroke, kar je prvo leto stalo 15.600 K. Take klinike so že v Strasburgu, v Darmstadtu, v Offenbachu i. t. d. V a preiskavanja lečenja zobovja so brezplačna. Tozadevni stroški so bili v Strasburgu leta 1902 3700 K, 1903. leta 3300 K, 1904. leta 6500 K in 1905 leta 8000 K. Pri nas se pa za zobovje otrok ne stori nič, tudi to je velika napaka. Pa o tem še hočemo pisati v našem listu.

Zabranjajte mladini kaditi! Neki zdravnik je preiskal 37 učencev v starosti 9—14 let, ki so se navadili kaditi. Naslednji kajenja so bili pri 27 učencih jako žalostni: trpeli so na slabi prebavi, bitju srca,

njih intelekt je mnogo izgubil, bili so nagnjeni pitju alkoholnih pijač in njih krvni tok je bil nepravilen; 12 učencev je mnogokrat tekla kri iz nosa, 20 učencev ni moglo vedno spati, eden je postal tuberkulozen. V krvi pušičih otrok se je našlo mnogo manj rdečih teles nega pri drugih otrokih.

Cene mesu pred sto leti. V nekem dunajskem listu je bil priobčen račun, kake da so bile cene mesu meseca avgusta 1806. Tedaj je funt govedine stal 12 kr., teletine 14 kr., ovčjega mesa 10 kr., svinkega ml. mesa funt 16 kr., starega 14 kr., goveji jezik komad po 16 kr., goveja noga komad po 6 kr., srce goveje po 6 kr., funt itd.

Loterijske srečke dne 5. januarja t. l.

Trst: 63 2 70 85 53

Stanovanje

s 3 suhim sobam, svetlo kuhinjo, kletjo, drvarnico in podstrem ter lepim razgledom se odda s 1. februarjem 1907.

Več si poizve pri F. Potočniku, čevljarju v Kranju. 3-1

Samo
6
dni

Harre-Nev-York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki

francoske prekomorske družbe

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Harre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

oblast. potrjena potovalna pisarna

v Ljubljani. Dunajska cesta 18

v novi hiši »Kmetste posojilnice«, nasproti znane gostilne pri »Figovcu«. 1

Schicht-ovo

milo
je najboljšje!

Brez truda je končano,

Perilo se oprano.

Čisto, belo, sveže je,

Brz suho pospravim vas.

Da se vse posreči to,

Rablju milo Schicht-ovo.

221c 3-3

Ludovik Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach na Koroškem)

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izviruje. Vse puške so na c. kr. preizkuševalnici in od mene preizkušene. 204 52-14

Ilustrovani ceniki na stonj.

Kaj je

SEYDLIN?

Priznana najboljša, po najnovejših izkušnjah higienije sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri gg. I. Krašovicu, A. Trevnu ter gospe Jerici Morič.

Izdovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špilalske ulice 7. 227-12

HOTEL „ILIRIJA“

69-44

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. Postrežba točna. Cene nizke.

Za mnogobrojen obisk prosti spoštovanjem
Fric Novak.

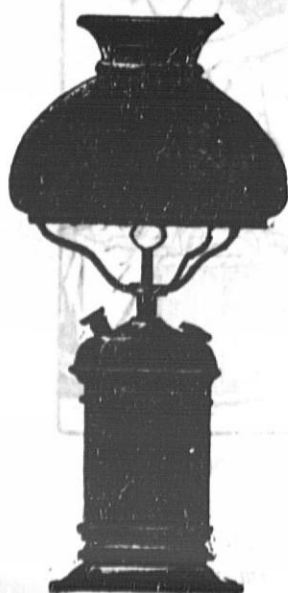

Novo!

Novo!

paten-
tirane

Acetylen-svetilke

≡ v 30. oblikah ≡
izdelane

iz močne kovine, fino ponikljane. Luč je krasna in polovico cenejša kot petrolejska.

Priporoča se gostilničarjem, obrtnikom in sploh vsakomur. 178 26-19

Kdor si hoče prihraniti oči, naj kupi

Acetylen-svetilko

Dobi se samo pri:

A. J. Ivano-u
Ljubljana, Rožne ulice, št. 8.

Nihče naj bi ne pil
močno razburjajočo zr-
nato kavo nemčane!

Kathreinova
Kneippova
sladna kava

sama se je obnesla za
najokusnejšo primes,
ki lahko
prebavna,
redilna in
krvotvorna
speši zdravje.

Otroke
bi bilo samo
še navajati
Kathreinove
kave.

Mastin

doktorja pl. Trnkóczyja krmilno varstveno sred-
stvo se dobiva pristno pri trgovcih le pod
imenom **Mastin**. Previdni kmetovalec ga pri-
meša krmi vsaki domači živali. Najvišje medalje
na razstavah in tisoči zahvalnih pism pričajo
o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom.

Tovarniška zaloga: 236-6

Lekarnar Trnkóczy, Ljubljana.

Harmonike

vsake vrste, stare in nove, tovarniškega in roč-
nega dela se dobe pri meni od 5 gl. naprej.
Popravila se izvršujejo hitro in zanesljivo.

Pavel Bizjak

Kranj 102.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na miro-
dvoru, obmejno omrežje, vešna vrata, bal-
koni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Specijaliteta: 74-23

valjični zastori (Rollbalken).

Gostilna

se odda v najem z vso gostilniško opravo blizu Kranja,
ob državni cesti Kranj-Tržič, v bližini proge nove železnice.
Hiša je na lepem razgledu z vrtom in še nedavno zidana.
Pri hiši je hlev s poljem. Pod ugodnimi pogoji se hiša
tudi **prodaja**. 259 3-2

Kje? pove upravništvo „Gorenjca“.

Mesna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje hranilnica sama.

1-28

Stanje vlog K 4,0728.10-76. Stanje hipoteknih posojil K 2,433.081-17.

Gorica * Svoji k svojim! * **Gorica**

Hotel „pri zlatem jelenu“

V sredini mesta. — Narodno podjetje. — Krasna lega. — Nad 30
sob. — Velik jedilni salon, stekleni salon, točarna, klubove sobe,
kegljišče. — Veliki in mali vrt za restavracijo, obsežna veranda. —
Solidna postrežba.

Gorenjci!

Naša železnica vas vodi v Gorico! Podpirajte svoje
rojake, ki se bore za gospodarsko osvobojo od
tujcev.

174 20-20

Najbolje je najceneje.

Pod to
znamko
je spoznati
prodajalne,

v katerih
se prodajajo
samo Singerjevi
šivalni stroji

Singer Co., akc. druž. za šivalne stroje
Kranj, glavni trg 192.

38-46

Najtrpežnejši in po vsem svetu razširjeni so
„Original Singerjevi“ šivalni stroji.

Popravila točno in ceno.

Stari stroji se zamenjajo.

Kuverte in vizitnice
priporoča tiskarna Lampret v Kranju.

Zahtevajte 'Gorenjca' povsod!

Aleksander Ambrožič
urar in trgovec na Bledu

priporoča veliko
zalogo pravih švicar-
skih žepnih ur
različnih znamk

dalje vsakovrstnih stenskih in budilnih
ur, verižic, prstanov, uhanov i. t. d.,
79—86 vse po najnižjih cenah.

F. Podkrajšek

frizer za dame in gospode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 35. Filijalka
140-25 nasproti hotela „Union“

priporoča
za gojitev las in
za umivanje
glave svoj zdrav-
niško priporo-
čeni gorko in
mrzlo zračni
sušilni aparat.
Suši brez nad-
ležne vročine.
Ne povzročuje
skrčenja las.
Vpliva dobro na
pospeševanje
rasti las.
Zaloga vsakovrstnih
vpletov striženih in
zmešanih las
Oddelek za dame
s separatnim
vhodom.

Poskusite
in priporočite
≡ izdelke ≡

Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

288 6

Večkrat premirano!

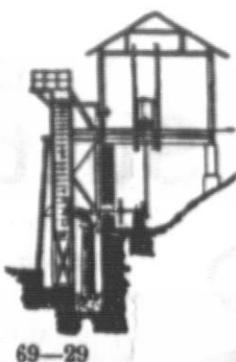
Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor
tudi kipe, vaze in druge glinaste iz-
delke v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča 139-33

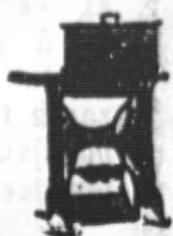
Avgust Dreise

prva in največja tovarna
peči in glinastih izdelkov
v Ljubljani.

G. Tönnies

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vrtilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjako silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 226—11

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopoljujejo na zahtevanje zastoj.

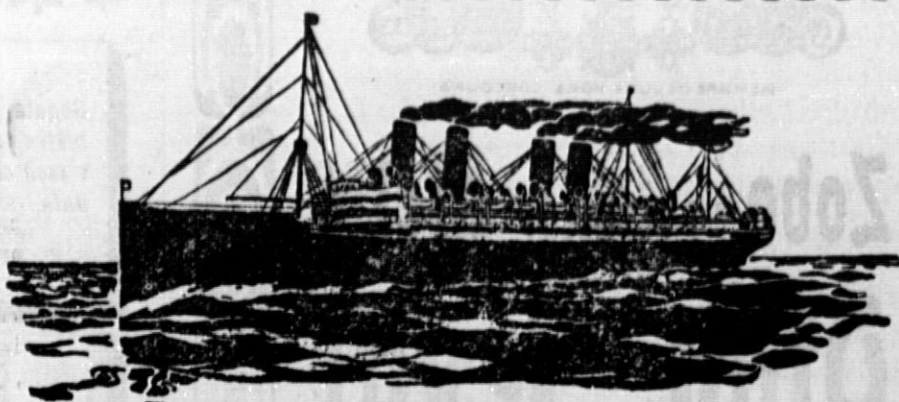

Seydlin

Najbolje za zoba

Dobiva se v lekarni g. K. Savnika v Kranju

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
'Severnemškega Lloyd'
iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser
Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35
nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tialerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča po-
jasnita točno in brezplačno. Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona,
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvan-
redno ceno čez Galdesten. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Bra-
zilijska, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 228—9

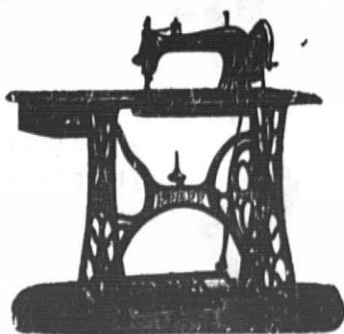
Berite.

Pozor!

V kratkem izide v naši zalogi knjiga o

novem državnozborskem volilnem redu

z zemljevidom volilnih okrajev itd.

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najboljši za družinsko
rabo.

Šivajo, pošivavajo, vežejo. — So nedosežni za obrtne svrhe. — Šivajo
naprej in nazaj. — Teko na kroglicah!

Glavno zastopstvo:

Frančišek Tschinkel

Ljubljana
mestni trg 19,

Kočevje
na gradu.

181—27

Novosti!

Novosti!

Izšla je v založbi časopisa „Naprej“ v
Idriji I. knjiga

Pod spovednim pečatom

katero je spisal bivši katoliški kapelan H.
Kirchsteiger. — Cena I. knjigi, obsegajoči
312 strani, znaša 2 K 60 vin.

Vsakemu prijatelju dobrega in poučnega
branja knjigo „Pod spovednim pečatom“ prav
toplo priporočamo. — Dobi se v Ljubljani
v knjigarni L. Schwentner; v Gorici v
knjigarni A. Gabršček ter v Idriji pri upravi
lista „Naprej“.

Dobiva se v KRANJU v knjigotržnici
g. Karela Floriana.

Josip Pogačnik

krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanje vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kolesarskih oblek in ogrinjel ter havelokov. Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršujejo po najnovjšem kroju točno in poceni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Specialist v izdelovanju frakov in salonskih oblek. Letotam se dobe tudi vsakovrstni dežniki in solnčniki najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 134 27

Najcenejša in največja domača eksportna tvrdka.

Razpošiljanje švicarskih ur na vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. Suttner v Ljubljani

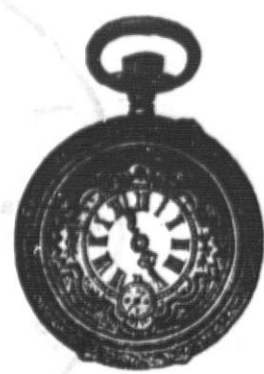
Št. 502. Nikelnasta anker-remontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gld. 2 45, enaka iz pravega srebra gld. 3 95, ista z dvojnatin tršim srebrnim močnim pokrovom gld. 6 50 in naprej.

priporoča svojo izborno zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinjšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastoj in poštne prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

Št. 505. Prava srebrna cilindar-remontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gld. 4 85, ista z dobrim anker-kolesjem gld. 5 95 in naprej.

138—27

Zobo- tehnični atelje
Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vrvnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovjših metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist. Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure

Ljubljana (Kolizej) **R. Lang** Marije Terezije cesta

130-27

Zalagatelj društva

c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specialiteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žlona-tega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalnico od 180 gld. naprej. Divan z okraški.

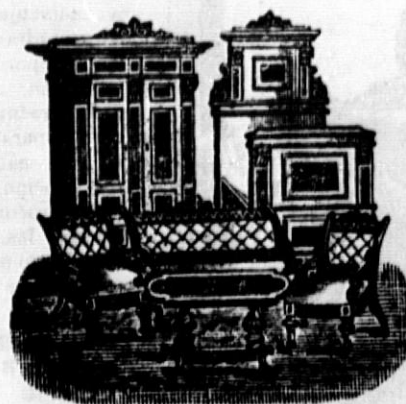
Oprave za jedilno sobo, salone, pred-sobe, cele garniture.

Specialiteta v nvestinhal balah. Veliki prostori, prtilčno in v l. nadstropju.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-ešalniki, miza, stensko ogledalo.

Rezervna zaklada: K 66.277.

Denarni promet v l. 1905: K 3.216.500.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvo

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila se dajejo na vknjižbe po 5 1/4 %, na menice pa po 6 %. — Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Uradije se v centrali in podružnici vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, izvzemši nedelje in praznike popoldne.

Poštno-hranilnični račun št. 45.867.

151—24

Zelo dobro ohranjena
salonska oprava

in še nekaj druge hišne
oprave se radi prese-litve proda v Kranju,
gimnazijako poslojpe.

**Z malim
kapitalom**

se zasluži veliko denarja, ako se z mojimi izvlečki (ekstrakti) izdeluje žganje in likere na mrzli način.

Kdor z mojimi izvlečki (ekstrakti) manipulira, mu jamčim za najboljši uspeh.

Kdor se te izvrstne tvrdke hoče udeležiti, naj pošlje svoj natančni naslov pod imenom: „Prva tovarniška tvrdka 80.400“ na anončno ekspedicijo Edvard Braun, Dunaj, I., Retenturmstraße 9.

255 5—4